

भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा
३१ मार्च २०२२ रोजी संपलेल्या वर्षाचा
अनुपालन लेखापरीक्षा अहवालावरील
स्पष्टीकरणात्मक जापने लोक लेखा समितीकडे
पाठविण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन परिपत्रक, क्रमांक क. भानिम २०२५ / प्र.क्र. ५९/ लोलेस,

मंत्रालय, मुंबई- ४०००३२.

दिनांक - ३० जुलै, २०२५

परिपत्रक

संदर्भ :- महाराष्ट्र शासन, वित्त विभाग ,परिपत्रक क्रमांक मानिम १२००/प्र.क्र.२०५/ लोलेस दि.१८
जानेवारी २००९.

१. भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा ३१ मार्च २०२२, रोजी संपलेल्या वर्षाचा अनुपालन लेखापरीक्षा अहवाल महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांना दिनांक १८ जुलै, २०२५ रोजी सादर करण्यात आला आहे. सदर अहवालाची एक प्रत सीडी स्वरूपात आणि PDF स्वरूपात या परिपत्रकासोबत आवश्यक त्या समयबद्ध कार्यवाहीसाठी पाठविण्यात येत आहे.सदर अहवाल भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक कार्यालयाच्या<https://cag.gov.in/ag/nagpur/ent> या संकेतस्थळावर देखील उपलब्ध आहे.
२. संबंधित मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांना सूचीत करण्यात येते की,भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांच्या ३१मार्च २०२२रोजी संपलेल्या वर्षाचा अनुपालन लेखापरीक्षा अहवालात अंतर्भूत असलेल्या त्यांच्या विभागाशी / कार्यासनांशी संबंधित मुद्यांसंदर्भात स्पष्टीकरणात्मक जापनाच्या प्रती, संबंधित विभागांच्या सचिवांच्या मान्यतेने तसेच प्रधान महालेखापाल कार्यालयाची संमती (Vetting) घेऊन परस्पर लोक लेखा समिती कक्ष, विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई यांच्याकडे पाठविण्यात याव्यात व त्याची एक प्रत या कार्यासनास अग्रेषित करावी.तदनंतर विभागातील संबंधित कार्यासनांनी वरीलप्रमाणे कार्यवाही करून स्पष्टीकरणात्मक जापनांच्या प्रती या कार्यासनास सादर कराव्यात. सदर अहवाल प्राप्त झाल्याच्या दिनांकापासून त्यावरील स्पष्टीकरणात्मक जापनाच्या प्रती तीन महिन्यांच्या विहित मुदतीत लोक लेखा समितीस सादर करण्यात याव्यात.
३. लोक लेखा समितीच्या यापूर्वी झालेल्या साक्षीदरम्यान प्रशासकीय विभागांकडून स्पष्टीकरणात्मक जापने पाठविण्याबाबत होणारा विलंब आणि त्यामध्ये असलेल्या त्रुटी यांचा लोक लेखा समितीने गांभिर्यपूर्वक विचार केलेला आहे व त्याबाबत नाराजी व्यक्त केली आहे. यास्तव या विभागाच्या संदर्भाधीन दिनांक १८ जानेवारी, २००९ च्या शासन परिपत्रकातील सूचनांचे कोटेकोरपणे पालन करावे, तसेच खालील सूचना प्रकर्षाने ध्यानात घ्याव्यात.
 १. स्पष्टीकरणात्मक जापने परिपूर्ण आणि स्वयंस्पष्ट असावीत. त्यामध्ये चूकीची माहिती दिलेली नसावी. स्पष्टीकरणात्मक जापनाच्या २० इंग्रजी प्रती व तसेच ४० मराठी प्रती लोक

लेखा समिती, विधानमंडळ सचिवालयास पाठवाव्यात. तसेच त्या पत्राची व स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापनांची प्रत्येकी १ प्रत लोलेस कार्यासन, वित्त विभाग यांचेकडे पाठवावी.

- II. उपरोक्त प्रयोजनासाठी विभाग प्रमुखांकडून / नियंत्रण अधिकाऱ्यांकडून काही माहिती मागविणे आवश्यक असेल तर ती माहिती "अत्यंत तातडीने पाठवावी" अशी त्यांना सूचना करावी.
 - III. या मध्ये क्षेत्रीय कार्यालयांकडून दिरंगाई झाल्यास त्याबाबतची वस्तुस्थिती संबंधित सचिवांच्या तात्काळ निदर्शनास आणावी.
 - IV. कोणत्याही परिस्थितीत स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापने लोक लेखा समितीकडे पाठविण्याबाबत विलंब होता कामा नये, याची सर्व संबंधित विभागांनी कटाक्षाने काळजी घ्यावी.
 - V. मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांकडून लोक लेखा समितीला स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापने फार विलंबाने प्राप्त होतात. याबाबत लोक लेखा समितीच्या अध्यक्षांनी शासनाकडे वेळोवेळी नाराजी व्यक्त केली आहे. त्यामुळे लोक लेखा समिती विषयक कामकाज गांभिर्याने व तत्परतेने हताळण्यात यावे.
४. यासंदर्भात असेही निदर्शनास आणून देण्यात येते की, जर भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षकांच्या सदर अनुपालन अहवालातील परिच्छेदांची स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापने महालेखापालांच्या मान्यतेने लोक लेखा समिती, महाराष्ट्र विधानमंडळ यांच्याकडे व त्याची एक प्रत वित्त विभागाकडे विहित मुदतीत पाठविण्यास संबंधितांकडून विलंब झाला, तर संबंधित अधिकाऱ्यांवर जबाबदारी निश्चित करून आवश्यक ती कारवाई करण्यात यावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२५०७३०१८४९४२२००५ असा आहे. हे परिपत्रक डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(डॉ. राजेंद्र सुमन उत्तमराव गाडेकर)
शासनाचे उप सचिव,

सोबत :- अहवालाची प्रत सिडी स्वरूपात / PDF स्वरूपात.

प्रति:- अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव,
गृह विभाग / वित्त विभाग (कराधान) / महसूल व वन विभाग (मुद्रांक शुल्क) /
सार्वजनिक बांधकाम विभाग मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

प्रत माहितीसाठी:-

संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.

प्रधान महालेखापाल (लेखापरीक्षा)- १, महाराष्ट्र मुंबई.

प्रधान महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १ महाराष्ट्र मुंबई.

उप सचिव, लोक लेखा समिती कक्ष, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.